

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายในการใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ต้องหาและ จำเลยในคดีอาญา
คำสำคัญ	การเลือกตั้ง / สิทธิของผู้ต้องหาและจำเลย / คดีอาญา
ชื่อนักศึกษา	นภัสถวัลย์ บุนนาค
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประทีป ทับอวดตานนท์ ดร. พูนพล เดวิทย์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

การเลือกตั้ง (Elections) ถือว่าเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนจะพึงมีและได้รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดและเป็นหลักสำคัญกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ที่จะมีสิทธิทางการเมืองการปกครองจึงก่อให้เกิดปัญหาว่าบุคคลที่เป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาจะมีสิทธิในการเลือกตั้งหรือแสดงสิทธิของตนผ่านการเลือกตั้งได้มากน้อยเพียงใด

จากการศึกษาวิเคราะห์ว่า การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 72 บัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและถ้าไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะถูกตัดสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดไว้ การที่กฎหมายรัฐธรรมนูญกำหนดไว้เช่นนี้ก็เท่ากับว่าประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะการเลือกตั้งถือว่าเป็น “หน้าที่” มิใช่เป็น “สิทธิ” ของประชาชน แต่เมื่อพิจารณาถึงสถานะของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาขอมไม่สิทธิในการเลือกตั้ง ประกอบกับเพื่อความมั่นคงของรัฐ การหลบหนีของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นกำหนดให้คุณสมบัติของบุคคลที่ไม่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งได้กำหนดไว้ในมาตรา 100 (3) บัญญัติห้ามบุคคลที่ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายดั่งนั้นขอมทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาไม่มีสิทธิในการแสดงเจตนารมณ์ของตนผ่านระบบการเลือกตั้งได้

จากการศึกษาผู้ศึกษาเสนอแนะว่า เพื่อมิให้บุคคลเหล่านี้ถูกขอมข้ามในทางสังคมควรได้รับสิทธิเลือกตั้งโดยควรมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นด้วย โดยตัดบทบัญญัติที่ให้กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่ไม่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามมาตรา 100 (3) ออก ถ้าหากผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวและนำไปคุมขังไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ควรจัดให้มีผู้หาเลือกตั้งภายในเรือนจำ เพื่อให้สะดวกต่อการจัดการเลือกตั้ง ส่วนการตรวจสอบรายชื่อของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญากับนักโทษอื่น ๆ เป็นไปได้โดยง่ายอยู่แล้ว เพราะตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 บัญญัติให้มีการแยกการคุมขังต่างหากจากกัน ส่วนการกำหนดภูมิลำเนาของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา ซึ่งถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่ากระทำความผิดจริง ก็ให้ถือภูมิลำเนาเดิมของผู้ต้องและจำเลยในคดีอาญานั้นเอง ส่วนภูมิลำเนาของผู้ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดกำหนดให้อยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ถูกจำคุกอยู่จนกว่าจะได้รับการปล่อยตัวซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 47 นอกจากนั้นเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาในวันเลือกตั้งควรจะมีการแก้ไขกฎหมายหรือข้อบังคับให้ยอมให้ผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญาไปลงคะแนนเสียงที่ใดก็ได้ที่เป็นหน่วยเลือกตั้งที่ตนถูกคุมขังอยู่ในขณะนั้น โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางกลับไปยังภูมิลำเนาที่ตนมีทะเบียนบ้านอยู่เพื่อเลือกผู้สมัครที่ตนต้องการ แต่ให้มีการลงทะเบียนแสดงเจตจำนงในการลงคะแนนในที่นั้น ๆ เป็นการล่วงหน้าก่อนและควรเปิดโอกาสให้นักการเมืองและพรรคการเมืองต่าง ๆ ได้เข้ามาหาเสียงในเรือนจำได้ด้วย เพื่อให้พนักงานการเมืองจะทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของผู้ต้องหาและจำเลยในคดีอาญา

Thesis Title	Legal Problems Involving the Franchise of the Accused and Defendants in the Criminal Case
Keywords	Election / Franchise of the Accused and Defendants / Criminal Case
Student	Napaswal Bunnag
Thesis Advisor	Assistant Professor Prateep Tubattanon Dr. Phoonphol Thevit
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University Chonburi Campus
Year	2012

ABSTRACT

An election is considered as the basic right that every human being should possess and be granted, regardless of in any status and is the essential principle in the democratic process. It is an expression of intention to have the political right so it causes a problem that how much the accused or defendants in the criminal case should have the franchise in an election or expression of their right through it.

This study analyzes that the constitution of the Kingdom of Thailand 2007, Section 72, it provisions that the enfranchised person who fails to exercise his right may be deprived of this right as prescribed by the law. As the constitution prescribes it means the enfranchised people have to exercise the right because the election is regarded as a “Duty,” rather than a “Right” of the people. However, upon considering the status of the accused or defendants in the criminal case they have no right in the election that is for the national security and caused by the security risk on the accused or defendants in the criminal case. The organic law on the elections of the members of the House of Representatives, the senators and the local elections require disenfranchising the persons in Section 100 (3), prohibiting the incarcerated persons by a court summons or legal order. Thus, the accused or defendants in the criminal case are barred from showing their intent via the election.

In this study the researcher recommends that the people who are overlooked socially should be granted the right to franchise by amending the constitution and the organic law on the elections of the members of the House of Representatives, senators and local elections as well.

It is made by removing the provision that specifying the qualifications of the person disenfranchised pursuant to Section 100 (3). In the event the accused and defendants in the criminal case are not released temporarily and incarcerated in the correctional facility or prison, it should set up a polling station in there for convenience on the election management. While the verification of the names of the accused and defendants in the criminal case and other prisoners are easy because the Corrections Act 1936 provisioned it to segregate them already, and defining their original residences as their domiciles, as they are innocent until proven guilty by the court. Meanwhile, the domiciles of the convicts shall be designated as the correctional facility or prison until released pursuant to the Civil and Commercial Code, Section 47. Moreover, in order to provide convenience to the accused and defendants in the criminal case, it should amend the law or regulation allowing them to vote at the polling station of their incarceration facility without traveling to their domiciles stated in the House of Registration certificate on the date of election. However, there must be registration to show the intention on that voting in advance and open an opportunity for the politicians and political parties to canvass inside the correctional facility so they know of their problems.